

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Upprättande av nätverk av organisationer i det civila samhället i Svartahavsområdet"

(2009/C 27/29)

I en skrivelse av den 15 juli 2007 bad Benita Ferrero-Waldner, kommissionsledamot med ansvar för yttre förbindelser och den europeiska grannskapspolitiken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget utarbeta ett förberedande yttrande om

"Upprättande av nätverk av organisationer från det civila samhället i Svartahavsområdet".

REX-sektionen, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 12 juni 2008. Föredragande var **Mihai Manoliu** och medföredragande **Vesselin Mitov**.

Vid sin 446:e plenarsession den 9–10 juli 2008 (sammanträdet den 9 juli) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 143 röster för, 1 röst emot och 4 nedlagda röster.

1. Sammanfattning och rekommendationer

1.1 Svartahavssynergien är avsedd att rikta den politiska uppmärksamheten på regionen och utnyttja de nya möjligheter som erbjuds genom Rumäniens och Bulgariens EU-medlemskap. Den är inriktad på fem frågor, nämligen god samhällsstyrning, transport, energi, miljö och bekämpning av gränsöverskridande brottslighet.

1.2 Svartahavssynergien bör också bidra till att främja den europeiska sociala modellen och principen om social dialog och civil dialog. Vidare bör den bidra till fattigdomsbekämpningen i Svartahavsområdet i samarbete med berörda internationella organisationer.

1.3 EESK uppmanar regeringarna samt de regionala och internationella organisationerna i Svartahavsområdet att engagera det civila samhället i den regionala dialogen och det regionala samarbetet, samt att tillföra nya perspektiv på viktiga frågor, såsom stöd för politisk stabilitet, demokrati, rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, främjande av ekonomiska reformer, utveckling och handel, samarbete inom områdena transport, energi och miljö, samt kontakter mellan olika befolkningar.

1.4 Enligt EESK:s uppfattning finns det betydande möjligheter och utmaningar i Svartahavsområdet som kräver ett samordnat agerande på regional nivå i vilket även det civila samhället deltar, framför allt på viktiga områden såsom energi, transport, miljö, rörlighet och säkerhet.

1.5 EESK välkomnar de olika privata och offentliga initiativ som syftar till att stödja ett aktivt deltagande från det civila samhällets och de sociala organisationernas sida då regionens framtid utformas. EESK stöder i synnerhet att de existerande samarbetsnätverken i det civila samhället och de sociala organisationerna involveras i Svartahavsforumet för partnerskap och dialog (BS Forum) och i Organisationen för ekonomiskt samarbete i Svartahavsområdet (BSEC).

1.6 EESK arbetar för att det ska inrättas nationella ekonomiska och sociala råd och trepartskommittéer i alla länder i Svartahavsområdet och för att de ska få större inflytande samt för utvecklingen av ett regionalt samarbete bland trepartsstrukturer i regionen. I länder utan nationella ekonomiska och sociala råd bör arbetsmarknadens parter uppmuntras att delta i samrådsprocessen och i inrättandet av nationella ekonomiska och sociala råd.

1.7 EESK förespråkar omfattande forskning om situationen för det civila samhället och arbetsmarknadsparterna i länderna i Svartahavsområdet.

1.8 I november 2008 anordnar EESK och ILO en gemensam konferens om de civila samhällsorganisationernas roll i länderna i Svartahavsområdet på temat "Att skapa regionala nätverk och främja en social dialog". Regionala aktörer kommer att delta i konferensen, som utgör en uppföljning av det förberedande yttrandet.

2. Inledning

2.1 Kommittén hör samman villigt begäran från kommissionsledamoten för yttre förbindelser och den europeiska grannskapspolitiken, Benita Ferrero-Waldner, att utarbeta ett förberedande yttrande om Svartahavssynergien. Kommissionen är framför allt intresserad av en bedömning av hur organisationer i det civila samhället i högre grad ska kunna engageras i arbetet med att i praktiken omsätta kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet, "Svartahavssynergien – Ett nytt regionalt samarbetsinitiativ", KOM(2007) 160 slutlig.

2.2 EESK välkomnar det första gemensamma mötet mellan de 27 EU-medlemsstaternas utrikesministrar och deras kolleger från länderna i Svartahavsområdet den 14 februari 2008 i Kiev. EESK:s deltagande som observatör vid detta möte utgjorde ett viktigt steg för genomförandet av den regionala samarbetsstrategin för Svartahavsområdet.

2.3 Integrerad utveckling i Svartahavsområdet

2.3.1 Svartahavsområdet⁽¹⁾ är ett geografiskt område som är rikt på naturresurser och strategiskt placerat där Europa, Centralasien och Mellanöstern möts. Välståndet, stabiliteten och säkerheten för våra grannar runt Svarta havet⁽²⁾ är nu mer än någonsin tidigare av omedelbart intresse och strategisk vikt för EU. Regionen, som har nära 200 miljoner invånare, är en marknad med stor utvecklingspotential, ett viktigt centrum för energi och transportflöden, ett område där skilda kulturer möts men också ett område med olösta konflikter.

2.3.2 Tre av EU:s politikområden är relevanta i detta sammanhang: processen inför Turkiets anslutning, den europeiska grannskapspolitiken där fem partner i öster (Ukraina, Republiken Moldavien, Georgien, Armenien och Azerbajdzjan) också är aktiva i samarbetet kring Svarta havet och det strategiska partnerskapet med Ryssland som grundas på fyra gemensamma områden.

2.3.3 EESK stöder kommissionens bidrag till en hel rad sektorsinriktade initiativ med regional betydelse: mänskliga rättigheter och friheter, rättsstatsprincipen, rättsligt samarbete, frihet och säkerhet, handel och ekonomisk integration samt konvergens när det gäller regelverk, transporter och havspolitik, energi, miljö, informationssamhället, sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter, humankapital, utbildning samt offentlig hälso- och sjukvård.

2.3.4 Enligt EESK:s uppfattning finns det betydande möjligheter och utmaningar i Svartahavsområdet vilka kräver ett samordnat agerande på regional nivå, framför allt på viktiga områden såsom energi, transport, miljö, rörlighet och säkerhet.

2.3.5 EESK anser att förekomsten av olika modeller, strategier och politiska ståndpunkter bland regionala organisationer och samarbetsinitiativ i Svartahavsområdet visar att det finns en stor potential för samarbete inom utveckling och förvaltning av synergier i Svartahavsområdet. I bilagorna ges en översikt över befintliga regionala organisationer, samarbetsinitiativ, program och analysinstitut.

2.4 EU:s mål i Svartahavsområdet

2.4.1 Under de senaste 15 åren har Europeiska unionen lagt ner mycket arbete på Svartahavsområdet för att stimulera demokratiska insatser, stödja ekonomiska reformer och social utveckling, slå vakt om stabilitet och stödja regionalt samarbete.

2.4.2 EESK anser att ett djupare engagemang från EU:s sida bör komplettera bilaterala insatser, stärka regionalt samarbete, garantera bättre samstämmighet och politisk styrning och rikta den politiska uppmärksamheten på regionen, vilket kommer att främja uppkomsten av det önskade område för stabilitet, välstånd och samarbete som är gemensamt för EU och dess nya blivande grannar.

(1) Svartahavsområdet omfattar Grekland, Bulgarien, Rumänien och Republiken Moldavien i väster, Ukraina och Ryssland i norr, Georgien, Armenien och Azerbajdzjan i öster och Turkiet i söder. Fastän Armenien, Azerbajdzjan, Republiken Moldavien och Grekland inte ligger direkt vid Svarta havet gör deras historia, geografiska närhet och nära förbindelser med de andra länderna att de är naturliga aktörer i regionen.

(2) I och med Bulgariens och Rumäniens anslutning har Svarta havet blivit ett europeiskt hav.

2.4.3 EESK anser att den regionala strategin för Svartahavsområdet varken bör inriktas på eller användas till att ge ett alternativ till EU-medlemskap eller fastställa slutliga gränser för EU.

3. Kännetecken för det civila samhällets organisationer i Svartahavsområdet

3.1 Den historiska, politiska och socioekonomiska bakgrunden i de tio länderna i Svartahavsområdet och därmed också villkoren för de civila samhällena varierar betydligt. Under Sovjetperioden reducerades de "sociala aktörerna" eller det "yrkesmässiga samarbetet" av den styrande regimen till att vara enbart "transportband". Detta kan anses vara ett gemensamt regionalt mönster i Svartahavsområdet, med undantag för Turkiet och Grekland. Sedan början av 1990-talet har alla länder i Central- och Östeuropa genomgått en snabb politisk och ekonomisk förvandling som haft stora konsekvenser även för de civila samhällena.

3.2 EESK förespråkar ett förstärkt samarbete mellan EU och länderna i Svartahavsområdet baserat på ömsesidig förståelse av gemensamma värden, grundläggande friheter, åtaganden att främja ett öppet samhälle samt en dialog baserad på de civila partnernas oberoende.

3.3 EESK noterar följande huvudsaker till den långsamma utvecklingen av det civila samhällets organisationer i Svartahavsområdet: svagheter i det rättsliga systemet och dess beroende av regeringarna – i de flesta fall skyddar rättssystemet myndigheternas intressen gentemot medborgarna – avsaknad av en balanserad makt- och ansvarsfördelning mellan centrala och lokala myndigheter, skärpt bestraffning och beskattning från regeringarnas sida, manipulation av tjänstemän genom korruption och mutor, de civila rättigheternas och friheternas omvandling till fiktiva begrepp, begränsad allmän tillgång till information, regeringarnas upprätthållande av en skendialog med utvalda företrädare för det så kallade civila samhället, bristen på rättsliga och ekonomiska villkor till stöd för verkligt fria organisationer i det civila samhället, de civila samhällsorganisationernas beroende av internationell eller företagsfinansierad sponsring samt den svaga utvecklingen av en demokratisk kultur.

3.4 Det krävs en övergripande och jämförande undersökning av situationen för det civila samhällets organisationer i Svartahavsområdet. Denna undersökning måste täcka in de utmaningar som den rådande situationen i området medför samt betona de möjligheter som finns i dag för det civila samhällets organisationer, inklusive rollen för ett regionalt nätverk, och analysera nya initiativ till förmån för det organiserade civila samhället på regional och europeisk nivå. I studien bör man också analysera föreningsfriheten, registrering och skattemässiga regler och förfaranden och yttrandefriheten samt hur väl trepartsförhandlingar fungerar.

4. Nätverk för organisationer i det civila samhället i Svartahavsområdet

4.1 EESK framhåller att det civila samhället och de sociala organisationerna själva ansvarar för organiseringen av sin verksamhet på regional, nationell och internationell nivå.

4.2 EESK stöder kommissionens strategi att inte skapa en ny regional struktur för organisationer i det civila samhället, och anser att det civila samhället bör beaktas i högre grad i existerande nätverk. Kommittén stöder också ett deltagande av det civila samhällets organisationer i regionala och gränsöverskridande nätverk.

4.3 EESK rekommenderar att de nätverk för det civila samhället och de sociala organisationerna som har inrättats på regional nivå knyter närmare kontakter med Organisationen för ekonomiskt samarbete i Svartahavsområdet, som utgör plattformen för ekonomiskt samarbete i regionen och som är den mest utvecklade organisationen för regeringssamarbete i Svartahavsområdet. EESK anser att ett verkligt partnerskap med organisationer i det civila samhället lämpligen skulle kunna ingå som ett centralt inslag i de politiska riktlinjerna för Organisationen för ekonomiskt samarbete i Svartahavsområdet och i dess verksamhet.

4.4 BS Forum skulle kunna bli en plattform för en öppen dialog mellan regeringarna och det organiserade civila samhället, på basis av dess erfarenhet av att föra samman icke-statliga organisationer från regionen och underlätta samverkan mellan statliga myndigheter och icke-statliga organisationer. Forumet upprättades av flera statschefer från olika länder vid Svarta havet år 2006. Man har inte för avsikt att inrätta en permanent struktur och ska inte överlappa verksamheten i redan existerande samarbetsmekanismer i regionen.

4.5 EESK föreslår att nätverken för det civila samhället prioriterar samarbete på följande områden: fastställande av gemensamma intressen, utformning av strategier på medellång och lång sikt för att stärka kapaciteten i det civila samhället, främjande av större samverkans effekter mellan det civila samhällets organisationer för att skapa förutsättningar för framgångsrika regionala samarbetsprojekt, bedömning av befintliga instrument, utvärdering av nationell och regional kapacitet, fastställande av väsentliga krav och förberedelser inför framtiden på ett aktivt sätt.

4.6 Alla intresserade organisationer i det civila samhället i Svartahavsområdet bör få delta i de existerande nätverken för det organiserade civila samhället och sociala organisationer.

5. Ekonomiska och sociala råd i Svartahavsområdet

5.1 EESK samarbetar med tre ekonomiska och sociala råd och två liknande institutioner i Svartahavsområdet (se bilaga II för en detaljerad beskrivning) som också är aktiva inom Internationella sammanslutningen för ekonomiska och sociala råd (AICESIS):

— Bulgarien – Ekonomiska och sociala rådet,

— Grekland – Ekonomiska och sociala rådet,

— Rumänien – Ekonomiska och sociala rådet,

— Ryssland – Medborgarkammaren,

— Ukraina – Nationella ekonomiska och sociala trepartsrådet.

5.2 EESK har undertecknat ett samförståndsavtal med Rysslands medborgarkammare. Kommittén planerar också att öka samarbetet med Ukrainas nationella ekonomiska och sociala trepartsråd. Ryssland har för övrigt ett trepartsutskott med vilket EESK torde kunna inleda en dialog.

5.3 EESK samarbetar med Turkiet genom den gemensamma rådgivande kommittén. Kommittén stöder en reform av det nuvarande ekonomiska och sociala rådet i Turkiet, så att det får en tydligt fastställd institutionell struktur och kan delta i de ekonomiska och sociala rådens internationella nätverk.

5.4 Det finns en nationell kommitté för samråd och kollektiva förhandlingar i Republiken Moldavien, ett trepartsorgan som inrättats på basis av lagen om kollektiva förhandlingar. Kommittén leds av landets förste vice premiärminister, och ministeriet för ekonomi och handel – som också ansvarar för arbetsmarknadsfrågor – sköter sekretariatsuppgifterna. Ett ekonomiskt och socialt råd håller också på att bildas i Georgien, men för närvarande har EESK inte något samarbete med dessa organ.

5.5 I länder utan nationella ekonomiska och sociala råd bör arbetsmarknadens parter uppmuntras att delta i samrådsprocessen och i inrättandet av nationella ekonomiska och sociala råd.

5.6 Utvidgat samarbete på regional nivå och internationellt samarbete mellan EESK och de ekonomiska och sociala råden i Svartahavsområdet bör främjas. På lång sikt skulle EESK kunna bidra till skapandet av ett nätverk för nya och redan existerande ekonomiska och sociala råd liksom för andra trepartsstrukturer i området.

6. Det civila samhällets deltagande i utformningen av politiken på nationell, regional och internationell nivå

6.1 En utveckling av det civila samhället kan tillföra nya perspektiv på viktiga frågor, och EESK uppmanar därför regeringarna samt de regionala och internationella organisationerna i Svartahavsländerna att se till att det civila samhället i högre grad deltar i den regionala dialogen. EESK anser att följande fyra områden särskilt bör uppmärksammas i diskussioner och samarbeten:

— upprätthållande av politisk stabilitet, demokrati, rättsstatsprinciper, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter,

— främjande av ekonomiska reformer, utveckling och handel,

— samarbete inom områdena transport, energi och miljö,

— mellanfolkliga kontakter.

6.2 Upprätthållande av politisk stabilitet, demokrati, rättsstatsprinciper, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter

6.2.1 EESK uppmanar kommissionen att fullt ut utnyttja Svartahavssynergien och det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter i syfte att främja gränsöverskridande och regionalt samarbete mellan organisationer i det civila samhället. EESK betonar vikten av interkulturell dialog för att lösa konflikter, skapa ett område för hållbar demokrati, iakttagande av rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning på lokal och regional nivå.

6.2.2 Respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, inklusive respekten för de civila parternas och de civila samhällsorganisationernas oavhängighet samt tryckfriheten, bör utgöra kärnan i EU:s externa politik i bilaterala förbindelser och i det regionala angreppssättet.

6.2.3 Svartahavssynergien ska också bidra till att främja den europeiska sociala modellen och principen om en social och civil dialog. Vidare bör den bidra till fattigdomsbekämpningen i Svartahavsområdet i samarbete med berörda internationella organisationer, i synnerhet Världsbanken och ILO.

6.3 Främjande av ekonomiska reformer, utveckling och handel

6.3.1 Under de senaste tio åren har viktiga politiska, institutionella och makroekonomiska reformer samt lagstiftningsreformer genomförts i länderna i Svartahavsområdet. Det finns påtagliga skillnader i regionen mellan ländernas ekonomier när det gäller tillgång till produktionsfaktorer, naturresurser, produktionskapacitet och marknadsstorlek. Länderna i Svartahavsområdet skiljer sig från varandra i fråga om hur långt de har kommit i sin utveckling och när det gäller att genomföra reformer, nivån på den ekonomiska och sociala balansen och kapaciteten att uppfylla sina medborgares grundläggande behov. Länder i området brottas med den informella ekonomin, korruption, migration och fattigdom.

6.3.2 I länderna i Svartahavsområdet är den privata sektorn mycket dynamisk, vilket är en avgörande faktor för ekonomins konkurrenskraft och långsiktiga tillväxtpotential. Stöd till små och medelstora företag bör uppmuntras så att dessa kan bidra till utvecklingen av den ekonomiska och sociala balansen.

6.3.3 Enligt EESK:s uppfattning är den långsiktiga ekonomiska hållbarheten i Svartahavsområdet direkt kopplad till miljösituationen, växande negativa externa faktorer, frågor som rör socialt ansvar, respekt för gemensamma sociala normer och ett växande miljöansvar. Kommittén framhåller betydelsen av att stärka sociala och kulturella tjänster samt utbildningstjänster som ska vara tillgängliga för alla i syfte att bekämpa fattigdom och ojämlikhet.

6.3.4 EESK betonar vikten av att förbättra investeringsklimatet, främja marknadsekonomiska reformer och uppmuntra liberaliseringsåtgärder. EESK stöder också upprättandet av ett frihandelsområde i Svartahavsområdet i enlighet med WTO:s principer. Teknisk innovation skulle kunna leda till att nya områden öppnas för internationellt samarbete, externa investeringar och utvecklingen av tjänster.

6.4 Samarbete inom områdena transport, energi och miljö

6.4.1 EESK anser att Svartahavsområdet har stor geopolitisk och strategisk betydelse som en produktions- och transitregion för diversifiering av EU:s energiförsörjning. Kommittén är positiv till att man främjar diversifierad försörjning och förstärker stödet till definition och inrättande av nya, hållbara och säkra infrastrukturer och transportkorridorer samt leverantörer och försörjningsvägar.

6.4.2 Faktorer som stigande olje- och gaspriser, EU:s ökade beroende av några få externa försörjare och den globala uppvärmningen är problem som berör även länderna i Svartahavsområdet. EU har inlett en debatt om behovet av en europeisk energipolitik som tryggar hållbar utveckling, konkurrenskraft och säker energiförsörjning⁽³⁾. EESK är medveten om att den ekonomiska och sociala balansen i länderna i området i hög grad kan påverkas av stigande energipriser.

6.4.3 Nya försörjningsvägar, såsom energikorridorer genom Kaspiska havet och Svarta havet⁽⁴⁾ och Nabuccoledningen⁽⁵⁾ (en 3 400 kilometer lång rörledning som ska leverera 31 miljarder kubikton naturgas om året) liksom INOGATE- och TRACECA-projekten, bör utgöra en lämplig ram för att skapa en konkurrenskraftig energimarknad. Ryssland har inlett planeringen av "South Stream", en rörledning som går från Ryssland under Svarta havet via länderna på Balkan och Centraleuropa, och "Nord Stream", en rörledning i Östersjön.

6.4.4 EESK betonar att ett effektivt genomförande av utrikespolitiken beträffande potentiella nya energikorridorer för olje- och gasförsörjning från områdena kring Svarta havet och Kaspiska havet bör baseras på stöd till Azerbajdzjan för att landet ska uppnå verkligt oberoende som energiförsörjare och kunna utveckla sina nationella olje- och gasindustrier. Man bör även stödja Georgien, Republiken Moldavien, Rumänien och Ukraina som har central betydelse för inrättandet av nya transitkorridorer för energi till EU-området. Man bör komma ihåg att även Ryssland är en intresserad aktör i denna process. EESK föreslår att fullt stöd ges till de europeiska företag som är engagerade i utvecklingen av olje- och gasssektorn och i rörledningsprojekt i östra Europa och Centralasien. EU bör också sträva efter att stärka Turkiets roll som stabilitetsfaktor i regionen.

⁽³⁾ Europeiska rådet gav vid sitt möte den 8–9 mars 2007 stöd till en energipolitik för Europa. Därefter utarbetades en tvåårig handlingsplan (2007–2009).

⁽⁴⁾ Korridoren inbegriper projekt som redan genomförts, till exempel oljeledningen Baku–Tbilisi–Ceyhan, och energiinfrastruktur som för närvarande övervägs eller planeras, såsom oljeledningen Brody–Odessa med förlängningen till Plock, oljeledningarna Constanta–Omisalj–Trieste, Burgas–Vlore och Burgas–Alexandroupolis.

⁽⁵⁾ Projektet har drabbats av logistiska förseningar, tvister om finansiering och bristande politisk vilja.

6.4.5 EESK anser att utvecklingen av energisparåtgärder i Svartahavsområdet bör inkluderas som viktiga prioriteringar i EU:s program för samarbete och tekniskt stöd. Energirelaterade program bör bidra till energisparande, minskade kostnader och mindre förorening.

6.5 Mellanfolkliga kontakter

6.5.1 EESK välkomnar det kommande gränsöverskridande samarbetsprogrammet för Svartahavsområdet inom ramen för det finansiella europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI 2007–2013) och framhåller vikten av att främja mellanfolkliga kontakter, framför allt mellan de unga generationerna i Svartahavsländerna.

6.5.2 EESK stöder ett fördjupat samarbete för att bygga upp ömsesidig förståelse och främja ekonomiska, sociala och kulturella kontakter samt mellanfolkligt utbyte som ett sätt att befästa

hållbar tillväxt, välbefinnande, stabilitet och säkerhet i Svartahavsområdet.

6.5.3 EESK betonar behovet av ett effektivt genomförande av viseringslättnader och återtagandeavtal som skulle underlätta utbildnings- och ungdomsutbyten, kontakter företag emellan, forskares rörlighet som ett led i ökat forskningssamarbete samt kontakter mellan regionala och lokala myndigheter, icke-statliga organisationer och kulturella grupper.

6.5.4 Mellanfolkliga kontakter kan gynna samarbete inom utbildning och forskning, vilket visar på vikten av att stärka den interkulturella dialogen genom tillgängliga EU-program⁽⁶⁾. Man bör aktivt uppmuntra kontakter mellan företag och samarbete mellan arbetsgivarorganisationer för att etablera närmare kontakter och förmedla erfarenheter och information om verksamhetsvillkor.

Bryssel den 9 juli 2008.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande

Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁶⁾ Tempus, Erasmus Mundus, sjunde ramprogrammet för forskning och programmet för gränsöverskridande samarbete vid Svarta havet.

BILAGA I

Översikt över regionalt samarbete i Svartahavsområdet

1. Organisationerna är uppdelade i fyra kategorier med angivande av deltagarländer och syftet med det regionala samarbetet
  - 1.1 Den första kategorin – institutionaliserade organisationer med en väldefinierad struktur
    - **organisationen för ekonomiskt samarbete i Svartahavsområdet – BSEC** (Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bulgarien, Georgien, Grekland, Republiken Moldavien, Rumänien, Ryssland, Serbien, Turkiet, Ukraina; 13 observatörer, inklusive EU och USA) genomför multilaterala politiska och ekonomiska initiativ som syftar till att främja samverkan mellan medlemsstaterna,
    - **Svartahavskommissionen** (Bulgarien, Georgien, Rumänien, Ryssland, Turkiet och Ukraina) har som mål att skydda Svarta havet mot föroreningar samt genomföra Bukarestkonventionen och den strategiska handlingsplanen för Svarta havet,
    - **organisationen för demokrati och ekonomisk utveckling – GUAM** (Azerbajdzjan, Georgien, Republiken Moldavien och Ukraina) har som mål att skapa en transportkorridor Europa–Asien via Kaukasus och ett gemensamt område för integration och säkerhet i GUAM-regionen,
    - **arbetsgruppen för marint samarbete i Svarta havet – BLACKSEAFOR** (Bulgarien, Georgien, Rumänien, Ryssland, Turkiet och Ukraina) bidrar till att stärka ömsesidigt förtroende och stabilitet i regionen genom förstärkt samarbete och ökad samverkan mellan sjöstridskrafterna,
    - **oberoende staters samväld** – **OSS** (Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Republiken Moldavien, Ryssland, Tadzjikistan, Ukraina, Uzbekistan och Vitryssland; Turkmenistan är associerad medlem) strävar efter att inrätta ett gemensamt ekonomiskt område baserat på principerna om fri rörlighet för varor, tjänster, arbetskraft och kapital,
    - **sammanslutningen för företag i området kring Svarta havet och Kaspiska havet – UBCCE** (företrädare för den privata sektorns företags- och arbetsgivarorganisationer i Albanien, Azerbajdzjan, Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Georgien, Grekland, Iran, Kazakstan, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Rumänien, Serbien, Turkiet och Österrike) har som mål att främja en politik som leder till en bättre fungerande marknadsekonomi och främja utveckling av en konkurrenskraftig miljö som bidrar till hållbar tillväxt i området kring Svarta havet och Kaspiska havet.
  - 1.2 Den andra kategorin – forum utan formell struktur för beslutsfattande
    - **Svartahavsforumet för partnerskap och dialog** ⁽¹⁾ – **BS Forum** (Armenien, Azerbajdzjan, Bulgarien, Georgien, Grekland, Republiken Moldavien, Rumänien, Turkiet och Ukraina) är en plattform för samarbete och gemensamt åtagande att utveckla en ny regional strategi och en gemensam vision,
    - **EU:s grannskapspolitik – den parlamentariska församlingen för grannländerna i öst – EURO-NEST**. Europaparlamentet beslutade i november 2007 att upprätta ett gemensamt multilateralt forum med deltagare från Europaparlamentet och parlamenten i Ukraina, Republiken Moldavien, Armenien, Georgien och Azerbajdzjan och även prodemokratiska observatörer från Vitryssland,
    - **gemenskapen för ett demokratiskt val – CDC** (medlemmar: Estland, Lettland, Litauen, Georgien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Republiken Moldavien, Rumänien, Ryssland, Slovenien och Ukraina; deltagare: Azerbajdzjan, Bulgarien, Polen, Tjeckien och Ungern; observatörer: USA, EU, Europarådet och OSSE) har som mål att uppnå en högre grad av hållbar utveckling genom regionalt samarbete och genom att främja demokrati och skydda mänskliga rättigheter,
    - **nätverket av icke-statliga organisationer i Svartahavsområdet – BSNN** (en sammanslutning av 60 icke-statliga organisationer från Bulgarien, Georgien, Rumänien, Ryssland, Turkiet och Ukraina) är en civil samhällsorganisation som har som mål att skydda miljön samt främja demokratiska värden och hållbar utveckling i regionen,
    - **Bakuinitiativet** ⁽²⁾ (partner: Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Iran, Kazakstan, Kirgizistan, Republiken Moldavien, Ukraina, Uzbekistan, Tadzjikistan, Turkiet, Turkmenistan och Vitryssland; observatörer: Ryssland; EU-representanter: GD Transport och energi, GD Yttre förbindelser och EuropeAids samarbetskontor) har som mål att gradvis integrera energimarknaderna i området kring Svarta havet och Kaspiska havet med EU:s marknader.

⁽¹⁾ Forumet är ett rumänskt initiativ.

⁽²⁾ Relaterat samarbetsprogram: INOGATE.

1.3 Den tredje kategorin – program som utvecklats i huvudsak av EU

- **gränsöverskridande olje- och gastransporter till Europa – INOGATE** (Bulgarien, Georgien, Republiken Moldavien, Rumänien, Turkiet, Ukraina och ytterligare 15 länder) är ett internationellt samarbetsprogram som främjar regional integration av rörledningssystem för att underlätta transporten av olja och gas,
- **transportkorridoren Europa–Kaukasus–Asien – TRACECA** (Armenien, Azerbajdzjan, Bulgarien, Georgien, Republiken Moldavien, Kazakstan, Kirgizistan, Rumänien, Tadzjikistan, Turkiet, Ukraina, Uzbekistan och Turkmenistan) har som mål att förbättra handel och transport längs med korridoren Europa–Kaukasus–Asien,
- **arbetsgruppen för Donau och Svartahavsområdet – DABLAS** (Bulgarien, Georgien, Republiken Moldavien, Rumänien, Ryssland, Turkiet, Ukraina och ytterligare nio länder, samt sekretariatet vid den internationella kommissionen för skydd av Donau, Svartahavskommissionen, internationella finansieringsinstitutioner och Europeiska kommissionen) har som mål att samordna åtgärder mellan alla finansiella instrument som används i regionen. Det civila samhället är engagerat i olika uppgifter som genomförs av arbetsgruppen.

1.4 Den fjärde kategorin – analys och finansiering av politiska initiativ

- **den tyska Marshallfonden – Svartahavsgruppen för regionalt samarbete – BST** (verkar i Bulgarien, Georgien, Republiken Moldavien, Rumänien, Ryssland, Turkiet och Ukraina) är ett offentlig-privat partnerskap som syftar till att återställa förtroende och stärka offentliga institutioner, bekräfta värdet av civil medverkan i den demokratiska processen och främja regionala gränsöverskridande kontakter i de offentliga, privata och icke-vinstdrivande sektorerna,
- **internationella centret för Svartahavsstudier – ICBSS** (Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bulgarien, Georgien, Grekland, Republiken Moldavien, Rumänien, Ryssland, Serbien, Turkiet och Ukraina) är ett oberoende forsknings- och utbildningscentrum som bedriver tillämpad strategisk forskning för att bygga upp kapacitet och främja kunskap om Svartahavsområdet. Det utgör ett organ som är knutet till Organisationen för ekonomiskt samarbete i Svartahavsområdet,
- **krishanteringsinitiativet – CMI** är en ideell organisation som genomför ett initiativ kallat "Det civila samhällets deltagande i EU:s grannskapspolitik – ett regionalt angreppssätt för regional konfliktlösning". Syftet med initiativet är att skapa ett nätverk för regionalt partnerskap mellan fyra ledande icke-statliga organisationer/tankesmedjor i Armenien, Azerbajdzjan, Georgien och Republiken Moldavien för att främja den civila dialogen med respektive lands regeringar.

BILAGA II

EESK:S samarbete med de ekonomiska och sociala råden i Svartahavsområdet

Bulgariens ekonomiska och sociala råd inrättades genom en lag om ett ekonomiskt och socialt råd år 2001. Rådet är ett rådgivande organ som består av en ordförande och 36 medlemmar som utsetts av förvaltningsorganen i representantorganisationer på nationell nivå: 12 medlemmar företräder arbetsgivarna, 12 medlemmar arbetstagarna och 12 medlemmar andra organiserade grupper, inklusive 2 oberoende företrädare för den akademiska världen som utnämns av ministerrådet. Rådet antar uttalanden om lagar, nationella program, nationella planer och beslut från nationalförsamlingen. Rådet offentliggör årliga promemorior om den ekonomiska och sociala utvecklingen och analyserar ekonomiska och sociala strategier.

Greklands ekonomiska och sociala råd inrättades genom lag 2232/1994. Kommittén är en trepartsorganisation som företräder följande intressegrupper: arbetsgivare, arbetstagare och övriga intressegrupper bestående av jordbrukare, fria yrken, lokala myndigheter och konsumenter. Rådet består av en ordförande och 48 medlemmar som bildar tre grupper med 16 medlemmar var. Syftet är att främja den sociala dialogen genom att nå en gemensam standpunkt om frågor som rör hela samhället eller delar av det.

Rumäniens ekonomiska och sociala råd definieras i Rumäniens författning (reviderad år 2003) som ett rådgivande organ för parlamentet och regeringen på områden som fastställs i lagen om det ekonomiska och sociala rådets organisation och arbetsmetoder. Rådet består av 45 medlemmar som utnämns enligt följande: 15 medlemmar utnämns av branschförbund för arbetsgivare med representation på nationell nivå, 15 medlemmar av fackförbundsorganisationer med representation på nationell nivå och 15 medlemmar utnämns av regeringen. Rådet har en rådgivande roll och ska utveckla strategier och ekonomiska och sociala handlingsprogram, och det fungerar också som medlare om det uppstår konflikter mellan arbetsmarknadsparterna.

Rysslands medborgarkammare inrättades i enlighet med den federala lagen nr 32 av den 4 april 2005. Kammaren består av 126 medlemmar: Rysslands president utnämner 42 medlemmar som i sin tur väljer 42 medlemmar från nationella organisationer i det civila samhället. Dessa 84 medlemmar väljer därefter de återstående 42 medlemmarna från en förteckning över regionala organisationer i det civila samhället. Medlemmarna arbetar i 18 kommittéer och i arbetsgrupper i vilka även utomstående experter ingår. Medborgarkammaren kommenterar förslag till ny lagstiftning, ser över existerande lagstiftning och offentliggör egna rapporter.

Ukrainas nationella ekonomiska och sociala trepartsråd inrättades i enlighet med ett beslut av presidenten år 2005 och fungerar som ett rådgivande organ för landets president. Rådet består av 66 medlemmar: 22 medlemmar företräder olika yrken och yrkesorganisationer, 22 medlemmar företräder arbetsgivarna och 22 medlemmar företräder Ukrainas regering (biträdande statsråd). Trepartsrådet stöds av ILO och förväntas utveckla den civila och sociala dialogen på nationell nivå.

Den gemensamma rådgivande kommittén EU-Turkiet består av 18 medlemmar från EESK och 18 medlemmar som företräder det organiserade civila samhället i Turkiet. Kommittén sammanträder två gånger om året (en gång i Bryssel och en i Turkiet) för att diskutera olika frågor av ömsesidigt intresse som är av betydelse för det civila samhället. Det huvudsakliga syftet är att säkerställa det organiserade civila samhällets deltagande i anslutningsförhandlingarna genom att följa upp de förhandlingar om olika kapitel som inletts, analysera de ekonomiska och sociala konsekvenserna av att gemenskapslagstiftningen genomförs, träffa myndigheter i EU och Turkiet och lägga fram rekommendationer.
